

EFTERLØN ØGER MARGINALSKAT PÅ PENSIONS AFKAST TIL OVER 100 PCT.

06-10-2020

AF CHEFØKONOM MADRS LUNDBY HANSEN (21 23 79 52) OG CHEFKONSULENT CARL-CHRISTIAN HEIBERG OG SPECIALKONSULENT THOMAS DUE BOSTRUP

CEPOS har tidligere vist, at S-regeringens forslag til Arne-pension kan medføre en marginal afkastskat på over 100 pct. Dette gør sig også gældende for efterlønsordningen. Den maksimale ydelse på efterløn er 19.100 kr. om måneden før skat. Den årlige ydelse reduceres imidlertid med 4 pct. af pensionsformuen. Når ydelsen på efterløn reduceres i takt med, at pensionsformuen vokser, bliver det mindre attraktivt at spare op til pension.

- En 60-årig med 7 år til folkepensionsalderen, som skal på efterløn, vil have en marginalskat på pensionsafkast på 105 pct. Vedkommende bliver altså fattigere af at spare op.
- En 58-årig, der vil på efterløn, har en marginalskat på 97 pct. af pensionsafkastet.
- Problemet skyldes, at jo mere man sparer op på privat pension, jo mindre får man i efterløn.
- Pensionsafkastet udhules altså af aftrapningen af efterløn. Derudover er der aftrapning af pensionstillæg, pensionsafkastskat.
- Modregningen i efterlønnen risikerer at erodere opbakningen til vores private pensionssystem, som er meget vigtig for dansk økonomi.
- En måde at mindske problemet på er at forlænge den periode, hvor det er tilladt at indbetale betydelige beløb på aldersopsparing fra 5 til 10 år før folkepensionsalderen. Samtidigt bør det maksimale indskud på alderspension reduceres fra 50.000 kr. til 30.000 kr. Aldersopsparing er kendetegnet ved, at der ikke sker modregning i pensionstillæg.
- Forslaget bør vedtages i forbindelse med forhandlingerne om Arne-pension.

Sammensat marginal realbeskatning af afkastet på pensionsindbetalinger, pct.

Indbetalingstidspunkt (antal år før folkepensi- onsalderen)	Ingen efterløn	Efterløn
6	83	109
7	80	105
8	77	101
9	74	97
10	72	93
11	70	90
12	68	87
13	66	85
14	65	82
15	63	80

Kilde: CEPOS-beregninger

Som vist i en tidligere CEPOS-analyse¹ vil personer, som skal på Arne-pension, have en marginal real pensionsafkastskat på op til 105 pct.² Det gør sig også gældende for personer, som skal på efterløn.

Den reale marginale afkastskat på pensionsindskud måler groft sagt, hvor stor en del af afkastet på ens pensionsopsparing, man mister som følge af skatter og modregning i andre ydelser. Generelt er det sådan, at jo tættere på pensionsalderen indbetalingerne foretages, desto større er marginalskatten. Hvis marginalskatten er over 100 pct., betyder det, at man får mindre udbetalt, end man sætter ind på pensionskontoen. Man bliver fattigere af at spare op til pension.

Beregningerne i denne analyse viser, at det særligt er indbetalinger foretaget 6-8 år før folkepensionsalderen som rammes af høje marginalskatter, jf. tabel 1. I de år kommer marginalskatten over 100 pct. Når marginalskatten er over 100 pct., betyder det, at man får mindre udbetalt, end man har sat ind. Hele afkastet af investeringen og mere til bliver spist op af skatter mv. Man bliver altså fattigere af at spare op.

Tabel 1. Sammensat marginal realbeskatning af afkastet på pensionsindbetalinger, pct.

Indbetalingstidspunkt (antal år før folkepensionsalderen)	Ingen efterløn	Efterløn
6	83	109
7	80	105
8	77	101
9	74	97
10	72	93
11	70	90
12	68	87
13	66	85
14	65	82
15	63	80

Anm: I beregningerne ses på en enlig, hvis private pensionsudbetalinger modregnes i pensionstillægget.

Kilde: CEPOS-beregninger

Hvis man tager perioden fra 9-15 år før pensionsalderen, så ligger den sammensatte marginalskat på mellem 80 og 97 pct. for dem, som skal på efterløn. Dette er også meget højt, og ligger

¹ <https://cepos.dk/artikler/arne-pension-oeger-marginalskat-paa-pensionsafkast-til-over-100-pct/>

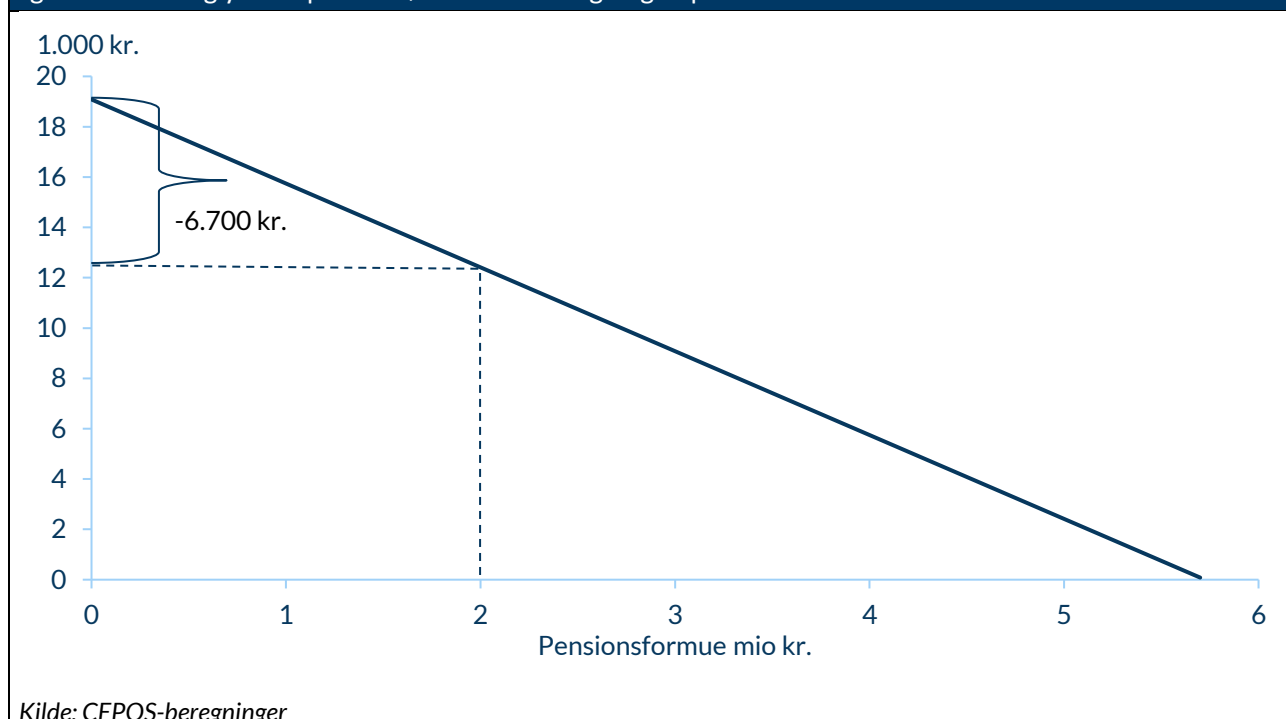
² I det efterfølgende benyttes det noget kortere "marginalskat" i stedet for "den marginale reale pensionsafkastskat".

over den "smertegrænse" på 80 pct., der var udgangspunktet for pensionsforliget under Løkke-regeringen.³

Præcis som med Arne-pension, bliver beløbet, man kan få på efterløn, reduceret i forhold til størrelsen på ens pensionsformue. For hver 1.000.000 kr. som pensionsformuen stiger med, reduceres efterlønnen med 40.000 kr. Hvis man er på efterløn i 3 år, løber det op i 120.000 kr.

Den maksimale efterlønsats er på 19.100 kr. om måneden. Hvis man har en pensionsformue på 2 mio. kr., reduceres efterlønnen med 6.700 kr. (4 pct. af 2 mio. kr. divideret med 12 måneder) til 12.400 kr.

Figur 1. Månedlig ydelse på efterløn efter modregning af pensionsformue

Modregningen af pensionsformuen er faktisk endnu hårdere i efterlønnen end i Arne-pensionen. Det skyldes, at for Arne-pensionens vedkommende er det kun pensionsformuer på over 2 mio. kr., som giver anledning til modregning. I efterlønnen er det hele pensionsformuen, som modregnes, uanset om den er meget beskeden. Det er således en langt større andel af efterlønsmodtagerne, som vil opleve disse meget høje marginale afkastskatter.

Som udgangspunkt beskattes afkastet fra pensionsopsparing med 15,3 pct. (PAL-skat). Men når pensionen udbetales, kan det som nævnt føre til aftrapning i en række ydelser. F.eks. reduceres

³ https://fm.dk/media/15341/Oekonomiskanalyse_tilskyndelsentilpensionsopsparing.pdf

folkepensionens pensionstillæg med godt 30 pct. for hver krone, man får udbetalt fra sin private pensionsordning, mens boligydelsen reduceres med 22,5 pct.⁴ Dertil kommer, at inflationen spiser en del af afkastet. Og hertil skal vi tillægge modregningen i efterlønnen.

ALDERSPENSION

Indbetalinger til aldersopsparing medfører ingen modregning i pensionstillæg. Man kan imidlertid kun indbetale op til 5.300 kr. årligt på en aldersopsparing, så længe der er mere end 5 år til folkepensionsalderen. Derfor er det antaget i denne analyse, at den marginale indbetaling til pension ikke er på en aldersopsparing, men derimod på en livrente eller ratepension, når man ser på personer med mere end 5 år til folkepensionsalderen (fordi stort set alle indbetaler mere end 5.300 kr. årligt). Og disse pensionsformer modregnes i både efterløn og pensionstillæg. Hvis der er mindre end 5 år til folkepensionsalderen, kan man indskyde op til 50.200 kr. årligt på alderspension.

Den simpleste måde at reducere de høje marginalsatter på er at udvide den periode, hvor man kan indsætte et betydeligt beløb på aldersopsparing. En delvis løsning kunne være, at man i de sidste 10 år før folkepensionsalderen kan indsætte op til 30.000 kr. på alderspension. Dermed kan rigtig mange personer undgå aftrapningen af pensionstillæg i de sidste 10 år før pensionsalderen.

For de personer som har mindre end 5 år til folkepensionsalderen, reduceres maks-beløbet altså fra 50.200 kr. til 30.000 kr. mens det sættes op fra 5.300 til 30.000 kr. for de personer, som har mellem 5 og 10 år til folkepensionsalderen. Personer med mere en 10 år til folkepensionsalderen vil fortsat kun kunne indsætte op til 5.300 kr.

Forslaget vil koste 1½-2 mia. kr. på de offentlige finanser. Det anbefales at forslaget vedtages i forbindelse med det kommende forlig om Arne-pension. Det vil bringe den samlede regning for Arne-pension op på 4½-5 mia. kr. Det anbefales, at hele regningen betales ud af råderummet, der i 2025 udgør 6½ mia. kr.

Selv med den anbefalede udvidelse af adgangen til alderspension, vil marginalsatten på pensionsafkast være op til 80-90 pct. for de personer, som skal på efterløn, og har 10-15 år til folkepensionsalderen. Det kan eventuelt håndteres ved at udvide alderspensionen yderligere.

Det allerbedste forslag ville være at afvikle efterlønnen og aflyse Arne-pensionen. Dermed bringes marginalsatterne på pensionsafkast ned på ca. 80 pct. og derunder, ligesom beskæftigelse og velstand øges betydeligt. Dette forslag vurderes imidlertid ikke at være realistisk med den nuværende sammensætning af Folketinget.

⁴ I beregningerne i denne analyse er aftrapningen af boligydelsen ikke medtaget, da det langt fra er alle som modtager boligydelse. For de personer, som modtager boligydelse er marginalsatten endnu højere.